GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

№ 128. Czwartek 6. czerwca 1850. **Rok bieżący gazety 39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hyszpania. — Anglia. — Francya. — Holandya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Dania. — Królestwo Polskie. — Turcya. — Egypt.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 18. maja. Dla wsparcia dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu Tarnowskiego przysłało Namiestnictwo czeskie kwotę 442 złr. 16 kr. m. k. i 4 kr. w. w.; Złoczowski urząd obwodowy 3 złr. m. k., Sanocki urząd obwodowy 10 złr. 56 kr., a Namiestnictwo wybrzeża austryackiego kwotę 15 złr. 16 kr. m. k.

C. k. Rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać te szczodrobliwe dary z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

(Mianowania.)

Wiedeń, 2. czerwca. Jego ces. Mość raczył na wniosek ministra sprawiedliwości najwyższem postanowieniem z dnia 27. maja 1850 r. mianować najłaskawiej radzcę sądu karnego w Wiśniczu, Konstantego Kmicikiewicza; radzcę Lwowskiego sądu karnego, Stefana Stankiewicza; adjunkta fiskalnego gal. prokuratury kam., dra. Jerzego Emmingera; radzcę Lwowskiego sądu karnego, Augustyna Smutny; radzcę magistratu Lwowskiego, Raimunda Dornbach; i protokolistę rady forum Lwowskiego, Adolfa Schramm, radzcami Lwowskiego sądu szlacheckiego; — adjunkta fiskalnego galic. prokuratury kamer., dra. Józefa Schenk; Tarnowskiego burmistrza, Adolfa Koschina i protokolistę rady Stanisławowskiego sądu szlacheckiego, Antoniego Kosteckiego, radzcami Tarnowskiego sądu szlacheckiego; -- sekretarza Lwowskiego sądu karnego Józefa Hryniewicza i aktuaryuszów Lwowskiego sądu karnego, Jana Foedisch, Stanisława Stelzer i Karola Seyts, radzcami Lwowskiego sądu karnego; — aktuaryusza Stanisławowskiego sądu karnego, Kalixta Warteresiewicza i adjunkta przy protokole rady galic. sądu apelacyjnego, Antoniego barona Oechsner, radzcami Samborskiego sądu karnego; — aktuaryusza Rzeszowskiego sądu karnego, Jana Feter radzcą tegoż sądu karnego; nakoniec aktuaryusza Stanisławowskiego sądu karnego, Jana Mentberger; aktuaryusza Wiśnickiego sadu karnego, Jana Hoffmann i aktuaryusza Rzeszowskiego sądu karnego, Antoniego Ortyńskiego, radzcami sądu karnego w Wiśniczu.

(Sprostowanie.)

Lwów. Umieszczona w Gazecie wczorajszej wiadomość z „Lloyda", że Jego ces. Mość wyjechał do Warszawy, zdaje się być bezzasadną, bo żadna inna Gazeta Wiedeńska nic o tem nie wspomina.

(Stan austryackiego banku narodowego z dnia 27. maja 1850.)

Wiedeń. Dyrekcya banku podaje niniejszem do wiadomości publicznej stan austryackiego narodowego banku z 27. maja 1850.

Aktywa.

		złr.	kr.
Według statutów banku wybita moneta konwencyjna i śrebrne sztaby		31.345.038	$20^2/_4$
Znajdujące się $3^0/_0$ asygnaty kasowe z r. 1849 we wszystkich kasach bankowych		25.789.645	—
Znajdujące się asygnaty na węgierskie dochody krajowe		545.219	—
Eskomptowane efekta, przypadłe między 5 i 95 dniami		24.176.829	10
Detto od Wied. zasiłkowego komitetu		1.997.197	57
Detto Berneńskiego, Pesztyńskiego handlowego stanu, tudzież niektórych przedsiębierstw przemysłowych itd.		1.086.975	—
Detto kilku właścicieli fabryk i realności z hypoteką pupilarną		363.650	—
Detto w Pragskim portfeuilu		945.494	38
Forszusy na deponowane według statutów krajowe papiery państwa, spłacalne najdalej za 10 dni		18.413.300	—
Detto austr. Lloydzie, towarzystwu żeglugi parowej i niektórym miejskim gminom		2.138.000	—
Pretensye do państwa:			
Funduszowy dług państwa za wymianę papierowych pieniędzy w. w., a to:			
a) po $4^0/_0$ uprocentowany		37.583.790 r.	$34^1/_4$ k.
b) nieuprocentowane		39.169.295 „	$52^1/_4$ „
Na realną hypotekę eskomptowane asygnaty kasy centralnej po $3^0/_0$		50.000.000 „	— „
Były przedtem pod różnemi tytułami należności, które w skutek zawartej z administracyą finansów konwencyi zostały połączone w sumę po $2^0/_0$ uprocentowaną, a na których pokrycie i umorzenie przeznaczona jest sardyńska indemnizacya wojenna	96.948.768 r. 28 k.		
Potrąciwszy od tego:			
Wpłaty na sardyńską indemnizacyę wojenną	9.833.600 r.		
Detto na $4^1/_2$ $^0/_0$ pożyczkę państwa	56.264.287 r. 49 k.		
Pozostaje		30.850.880 r.	39 k.
Chwiewne Saldi za wylosowane $3^0/_0$ asygnaty z r. 1842 etc.		3.717.263 „	$28^3/_4$ „
Pod gwarancyą państwa:			
a) Pożyczka Węgrom po $2^0/_0$		733.764 r.	19 k.
b) Na wsparcie ubogich profesyonistów, bez procentu		1.800.000 „	— „
c) C. k. urzędom zastawniczym		60.000 „	— „
Stan funduszu rezerwowego w papierach państwa		5.980.594 „	36 „
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów, w których zawarta jest uskuteczniona dotychczas wpłata na $4^1/_2$ $^0/_0$ pożyczkę w kwocie 2.380.000 r.		2.837.369 „	5 „
		280.385.898 r.	$40^2/_4$ k.

Pasywa.

	złr.	kr.
Obieg banknotów	240.802.733 r.	— k.
Fundusz rezerwowy	5.980.649 „	11 „
Fundusz pensyi	848.020 „	$2^3/_4$ „
Niepodniesione jeszcze dywidendy, asygnaty do wymiany następnie saldi bieżących rachunków	2.381.896 „	$26^3/_4$ „
Fundusz bankowy w 50.621 akcyach do pierwotnej wkładki po 600 r. m. k. za akcyę	30.372.600 „	— „
	280.385.898 „	$40^2/_4$ „

Wiedeń, 29. maja 1850.

Pipitz, gubernator banku. **Sina,** zastępca gubernatora banku.

Jonas Königswarter, dyrektor banku.

(Kurs wiedeński z 1. czerwca 1850.)

Obligacye długu państwa $5^0/_0$ — $93^3/_8$; $4^1/_2{}^0/_0$ — $81^5/_8$; $4^0/_0$ — $71^1/_2$; $2^1/_2{}^0/_0$ — 49. Akcye bank. 1072. Losy z 1834 r. 176; z 1839 r. $109^3/_4$. Akcye kolei półn. $107^1/_2$.

Ameryka.

(Kwestya niewolnictwa i wyprawa na Cubę przedmiotem powszechnego zajęcia. Wiadomości bieżące.)

New-York, 16. maja. Dwie główne kwestye zajmują obecnie w Stanach zjednoczonych uwagę publiczną; kwestya niewolnictwa, o której sprawozdanie komisyi trzynastu przedłożono senatowi, i wyprawa gotująca się przeciw hyszpańskiej wyspie Cuba. Sprawozdanie tyczące się niewolnictwa, które pan Clay popiera, jest obszernym dokumentem dążącym do pogodzenia stronnictw; jednak dzienniki amerykańskie twierdzą, iż dokument ten posłuży tylko do powiększenia istniejących już trudności.

Według doniesienia dziennika „New-York Courier and Equirez" liczy korpus zformowany w Stanach zjednoczonych do wyruszenia przeciw wyspie Cuba 6000 ludzi dobornych, doskonale uzbrojonych pod dowództwem doświadczonych naczelników. Jenerał Lopez jest na czele tej wyprawy. Inny dziennik w Nowym Yorku „Sun" donosi, że ekspedycya ta już odpłynęła, i że najbliższy kuryer z Hawany przyniesie zapewne wiadomości o szczęśliwem przybyciu patryotów i o ich pierwszych walkach o niepodległość.

Dziennik New-York-Herald" przeciwnie wątpi o rzeczywistości tej wyprawy; jednak zdaje się, że wyprawa ta nastąpi niezawodnie.

Izba reprezentantów Stanów zjednoczonych zajmowała się listem pana H. L. Bulwer, pisanym dnia 12go stycznia do ministra spraw wewnętrznych, względem zmiany taryf zaproponowanych przez rząd amerykański. Zdania większej części mowców, którzy w tej dyskusyi głos zabrali, przeciwne były żądaniom ministra angielskiego.

Słychać, że rząd francuski porozumiał się z Stanami Zjednoczonemi co do kwestyi Nicaragua. Obadwa rządy zawarły między sobą traktat. Traktat zaś zawarty z Anglią o tę wielką komunikacyę między dwoma oceanami przedłożony jest obecnie do sankcyi senatu amerykańskiego.

Lord Elgin, jeneralny gubernator Kanady, zagaił dnia 14. maja w Toronto parlament kanadyjski. W swojej mowie wstępnej poleca gubernator zniżenie portoryów i zaprowadzenie jednostajnej taryfy, zniesienie kary śmierci, i zaprowadzenie ulepszeń w procedurze cywilnej i karnej. (Ind.)

Hyszpania.

(P. Isturitz, ambasador hyszpański wyjechał do Londynu.)

Madryt, 24. maja. Dziennik „Nacion" donosi, że p. Isturitz dnia dzisiejszego wyjechał z Madrytu udając się na swoją nową posadę dyplomatyczną w Londynie. Towarzyszy mu p. Jan Comug, jako sekretarz ambasady. (Ind.)

Anglia.

(Posiedzenie obydwóch izb.)

Londyn, 27. maja. Dzisiejsze posiedzenie obydwóch izb parlamentu nic zawierało nic zajmującego. Obydwie izby odebrały odpowiedź królowej na adres gratulacyi dwóch izb uchwalony przy sposobności narodzenia królewicza.

W izbie lordów zapytał hr. Malmesbury składając na stole izby kilka petycyj protekcyonistów, jaki termin zamyśla rząd wyznaczyć na zastósowanie w kraju doktryn wolnego handlu. Hrabia Grey odpowiedział, że rząd wcale niema zamiaru proponować jakiejkolwiek zmiany w ustawach z r. 1846.

Z powodu nieobecności ministra finansów, który dla śmierci żony swojej niemógł być na posiedzeniu, odroczyła izba niższa ważne kwestye i zajmowała się przedmiotami miejscowemi.

„Naval and military Gazette" donosi, że rząd niezezwolił nato, aby kompanii indyjskiej dodano dwa nowe pułki armii angielskiej; zato kompania będzie upoważniona zaciągnąć własnym kosztem dwa pułki w Anglii. (Ind.)

(Bil lorda Russel.)

Londyn, 29. maja. Lord John Russel przedłoży jutro w izbie niższej bil tyczący się przysięgi, jaką mają składać Israelici na wstępie do Parlamentu. (Ind.)

Francya.

(Zgromadzenie narodowe. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 30. maja. Ustawa wyborowa doznała na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia narodowego najgwałtowniejszego szwanku z którego jednak wyszła bez naruszenia. Nową po rawkę pana Gustave de Beaumaunt odrzucono tylko względną większością 253 głosów przeciw 246. — Wprawdzie poprawka ta niebyła wielkiej wagi; szło bowiem o przyznanie prawa głosowania parobkom folwarcznym, którzy lubo nie mieszkają u swoich panów jednak mają trzy lata pobytu w gminie. To uśmierzające postanowienie znalazło stronników tylko w liczbie członków prawej strony niedostatecznej do dania przewagi większości na stronę opozycyi. Większość chce swoje dzieło bez naruszenia doprowadzić do końca. Z większą pewnością niż kiedykolwiek można utrzymywać, że większość tego celu dopnie, jakkolwiek zapowiadają nową walkę przy dyskusyi nad art. 8. z powodu poprawki wniesionej wspólnie przez lewą stronę i legitymistów niesprzyjających projektowi rządowemu. Pojutrze odbędzie się zapewne głosowanie nad całą ustawą.

Utrzymuje się ciągle pogłoska o nastąpić mającem odroczeniu zgromadzenia narodowego na dwa lub trzy miesiące począwszy od końca lipca roku bieżącego.

Mówią tu o odkryciu spisku i tajemnej fabryki prochu. Pięćdziesiąt blisko osób przyaresztowano. Ta sprawa jednak nie zdaje się być wielkiej wagi. — Nieporozumienie angielsko francuskie już jest załatwione. Dzienniki ministeryalne dają się tylko tego załatwienia spodziewać, lecz korespondent dziennika „Indep. Belge" donosi w tym względzie już pewne wiadomości. Utrzymany ma być traktat londyński zawarty między lordem Palmerston, a panem Drouin de Lhuys, a rząd grecki będzie miał wolny wybór między tą konwencyą a warunkami postanowionemi przez pana Wyse. Łatwo być może, że rząd grecki przeniesie warunki traktatu londyńskiego, ponieważ koniec końcem suma, której żąda admirał angielski, jest mniejsza niż suma stypulowana w konwencyi londyńskiej. — Z Włoch niema nic ważnego. (Ind.)

(O nastąpić mającej zmianie w ministeryum.)

Paryż, 30. maja. Dziennik „Bulletin de Paris" donosi o nastąpić mającej zmianie w ministeryum, co następnie:

„Zmiana w gabinecie, którąśmy zapowiedzieli jest zadecydowana i uchwalona, o czem mamy wszelką pewność.

Jenerał d'Hautpoul odstąpi ministeryum wojny jenerałowi de la Hitte i będzie mianowany gubernatorem Algeryi; pan Drouyn de Lhuys zostanie ministrem spraw zagranicznych na miejscu jenerała de la Hitte. Słychać jeszcze, że dwóch innych ministrów złoży swoje urzęda obejmując inne posady; lecz w tym względzie niema jeszcze nic pewnego."

(Wiadomości bieżące.)

Paryż, 27. maja. W narodowej wyrobni dywanów rozpoczęto odwzorowanie portretu prezydenta republiki, według malowanego przez p. Horacego Vernet obrazu. Podobne prace włóczkowe potrzebują pare lat czasu. Na niektórych ukończonych już dywanach znajdują się portrety synów i wnuków Ludwika Filipa.

Prondhon przybył wczoraj do Paryża. Dnia 29. stawać ma przed asysami z powodu wytoczonego mu znów procesu za przestępstwo druku.

Holandya.

(Izby. — Wystawa obrazów.)

Haga, 29. maja. Pierwsza izba rozpoczęła dziś znowu swoje prace.

— Izba druga przyjęła na dzisiejszem posiedzeniu bez dyskusyi i jednogłośnie ustawę względem doczesnego utrzymania rozmaitych ustaw i postanowień w księstwie Limburg.

Komisya sprawozdania skończyła dziś ogólne sprawozdanie o ustawach nawigacyjnych. Później wyznaczony będzie dzień do dyskusyi nad temi ustawami.

— Wystawa obrazów w Rotterdamie w sali „de l'Harmonie" daje nowy dowód postępu szkoły holenderskiej. Liczba wystawionych obrazów liczy według katalogu 411 sztuk i powiększa się z każdym dniem. Publiczność uczęszcza bardzo licznie na tę wystawę. (Ind.)

Szwajcarya.

(Usunięcie przyczyn wzburzenia umysłów.)

Berna, 28. maja. Od dzisiaj zaczynamy pocieszać się nadzieją, że zebranie się i ukonstytuowanie nowej rady wielkiej bez zakłócenia spokoju przeminie. Przyczyna bowiem owego wzburzenia nadzwyczajnego, które przed kilkoma dniami w całym kantonie tak mocno się czuć dało, została usuniętą przez ogłoszoną właśnie uchwałę rady rządowej, wedle której mają być zwołani na 1wszy czerwca wszyscy członkowie rady wielkiej, nawet i ci, których prawo zostało zakwestyonowane, wszelako z zastrzeżeniem tego pytania, czyli przed należytem uznaniem wyboru swego będą mogli mieć udział w obradach, o czem samo zgromadzenie później wyrokować będzie. Rezultat wyborów późniejszych i kompletujących, z których 9 na korzyść konserwatystów a 4 na korzyść partyi radykalnej wypadło, nabawił stronników rządu wielką trwogą, a prawie zniechęceniem nawet. Chociaż bowiem organa ich zawsze jeszcze mają większość za sobą, przecież dobitność i natarczywość ich głosu znikła już zupełnie. (O. P. A. Z.)

Włochy.

(Wiadomości bieżące z Turynu.)

Turyn, 26. maja. Dekretem z 18. b. m. nakazał król reorganizacyę sztabu jeneralnego. Tak więc będzie kadra jego składać się z 1go komendanta naczelnego (jenerałlejtnanta) z 2 adjutantów jeneralnych (pułkownika i jenerał-majora), z 3 pułkowników, 2 podpułkowników, 4 majorów, 20 kapitanów, 20 poruczników, jako też z potrzebnego personalu urzędników wojskowych i z oddziału topograficznego.

— Przedwczoraj przyaresztowano proboszcza z Carrodano za kazanie podburzające do niespokojów i znieważania ustaw krajowych.

— W izbie deputowanych toczyła się wczoraj dalsza debata nad ustawą stemplową. Deputowani z Ossola, Sezia i Riviera d'Orta starali się utrzymać dotychczasowe uwolnienia dla obwodów swoich, lecz izba odrzuciła wszystkie wnioski tego rodzaju i przyjęła większością głosów 21 i 22gi artykuł ustawy.

(Mianowanie. — Ofiara na pomnik K. Alberta.)

Florencya, 25. maja. Wielki książę mianował dekretem z 20go b. m. jenerał-majora hrabiego de Laugier, jenerał-lejtnantem z zatrzymaniem go przy teraźniejszej funkcyi i pensyi ministra wojny. Mocą tego samego dekretu wyznaczona została dla toskańskiego jenerał-lejtnanta roczna pensya 12,000 a dla jenerał-majora 10,000 lire.

— Rada gminna w Florencyi ofiarowała 1000 franków na wystawienie pomnika dla Karola Alberta.

Neapol. Wojskowy order Sgo Jerzego został znów zaprowadzony. (Rchzg.)

Niemce.

(Dosłowna treść identycznej noty rządów Unii.)

Następująca jest ogłoszona teraz przez dziennik „Preus. Staats-Anzeiger" dosłowna treść identycznej noty rządów Unii:

„List mój z dnia 3. b. m. zawiadomił Pana o zaproszeniu, które c. k. gabinet wydał cyrkularną depeszą z 26. z. m. do wszystkich uczestników niemieckiego związku na konferencye w Frankfurcie. Musiałem się wtedy ograniczyć na oświadczeniu, że król rząd weźmie to wezwanie pod rozwagę, ostateczna zaś uchwała jego zapadnie aż po naradzeniu się ze swymi sprzymierzeńcami, z którymi porozumieć się nakazywały mu tak własne życzenie, jako też przyjęte na siebie obowiązki.

Obrada ta nastąpiła teraz, a król rząd gratuluje sobie, że znalazł żywy i uprzejmy udział u swoich sprzymierzeńców, będący oraz niezawodną rękojmią, że wszystkie wielkie całego ogółu tyczące się kwestye szczęśliwie rozwiązane zostaną.

Jestem przeto w stanie upoważnić Pana, abyś dał imieniem król. rządu następującą c. k. gabinetowi deklaracyę, w której ten ostatni pozna szczerą chęć król. rządu przyłożenia się we wszystkiem, co tylko jest w jego mocy do tego, by upragnioną zgodę w wielkiej chwiewnej kwestyi niemieckich spraw osiągnąć.

Rozważywszy spólne ze wszystkiemi niemieckiemi rządami wezwanie c. k. gabinetu, mamy tylko jedno stanowisko: wzgląd na pomyślność i zbawienie całej ojczyzny. Zjednoczenie spólnych Niemiec, utworzenie na nowo starego związku na zasadach, odpowiadających prawdziwym potrzebom narodu, jest dla nas tak ważne, że musimy poczytać za święty obowiązek, niezaniedbać żadnego środka, któryby do tego celu mógł doprowadzić. Z głębokim żalem czuliśmy dotychczas brak zgody w zdaniach, dla tego z radością witamy każdą sposobność, która nam podaje środek zaradzić temu niedostatkowi jawną wymianą spólnych życzeń i potrzeb. Wszystkie niemieckie państwa są w tem zarówno interesowne, a przeto spólna obrada wszystkich rządów jest naturalną drogą do sprowadzenia spólnych uchwał. I właśnie dla tego jest nam przyjemnie, jeżli c. k. gabinet postępował tą drogą w swojem do rządów wydanem zaproszeniu, i dla tego jesteśmy gotowi przychylić się do tego zaproszenia i wysłać z naszej strony pełnomocnika do Frankfurtu. Sądzimy, że o charakterze konferencyi tamtejszych nie może i niepowinna zachodzić żadna wątpliwość. Widzimy w nich wolne obrady monarchicznych państw niemieckich, których stosunki oparte są na zupełnej wolności i niepodległości internacyonalnej, a przeto zjazd i połączesię ich może wyniknąć tylko z zupełnie wolnych postanowień. Odpieramy przeto wyraźnie napomknięte prawo do zwołania kongresu na zasadzie zgasłego prezydyalnego przywileju rozwiązanego prawnie zgromadzenia związkowego. Z tego samego powodu nie możemy uznać, aby temu zjazdowi przypisany był charakter plenum dawniejszego związkowego zgromadzania, lecz uważamy go szczególnie za połączenie się trzydziestu pięciu niemieckich rządów do spólnych zamiarów.

Ztąd wynika samo przez się, że my nie możemy mu przyznać żadnych praw do powzięcia w imieniu związku uchwał, któreby obowiązywały te rządy niemieckie, które z własnej woli niedały do tego swojego przyzwolenia. Dla tych ostatnich nie mogłby ztąd wyniknąć inny skutek, jak tylko ten, że rezultaty tego zjazdu nie mogą być do nich zastosowane. Chętnie oddajemy się nadziei, że to przypuszczenie nie wejdzie w rzeczywistość, że otwarte wyrzeczenie obustronnych zdań na zasadzie spólnej dążności do jednego celu, połączy wszystkie rządy do zgodnego działania. Im pewniej tego się spodziewamy, tem mocniej jesteśmy przekonani, że żadnemu niemieckiemu państwu niebędzie uszczuplonem prawo, osobnym swym potrzebom nadać znaczenie. Przeto niewahamy się oświadczyć, że niezgodzimy się na żaden nowy skład konstytucyi, któryby nie zabezpieczał zasady wolnego zjednoczenia się na związkowej podstawie wszystkim tym rządom, które do tego potrzebę czują.

Wyrażamy to z taką samą otwartością, jakiej się po wszystkich uczestnikach niemieckiego związku spodziewamy, gdyż tylko ta otwartość może jedność sprowadzić. Powitamy tych uczestników związku z tem przekonaniem w Frankfurcie, że się znajdujemy na spólnej drodze starania o dobro niemieckiego narodu, i chętnie pokładamy w c. k. gabinecie zaufanie, że na tej drodze i w tym duchu przyczyni się do pokonania trudności znajdujących się w samej naturze stosunków.

„Chciej Pan to oświadczyć c. k. prezydentowi ministrów i przesłać mu niniejszej depeszy pisemną kopię.

Berlin, 16. maja 1850.

(podpis) Schleinitz.

Królewskiemu posłowi, tajnemu legacyjnemu radzcy panu hrabi Bernstoff w Wiedniu.

(Wiadomości bieżące z Frankfurtu.)

Frankfurt n. M., 29. maja. Do kongresu państwa mianowano w Badenie radzcę legacyjnego v. Porbeck, w Naussau radzę rządowego Bertram, członka erfurtskiej izby państwa.

— Austryacki pełnomocnik hr. Thun przeniósł się z hotelu do prywatnego lokalu na dłuższe zamieszkanie. — Były minister niemiecki, jenerał Jochmus, wyjechał ztąd przed miesiącem. Udaje się na Londyn do Turcyi dla zorganizowania jazdy tureckiej, przyjąwszy tam znowu stałą służbę. — W kąpielach „Taunus“ ociepliło się już powietrze, a domy gier pojawiają się znowu. (D. Z.)

(Wiadomość o odstąpieniu rządu Saksońskiego od związku Berlińskiego z dnia 26. maja.)

Nowa gazeta Mnichowska, organ bawarskiego ministeryum, donosi z dnia 29. następującą jak się zdaje autentyczną wiadomość: „Król. rząd saksoński przesłał do Berlina dnia 25. maja wyraźne oświadczenie, iż od związku Berlińskiego z dnia 26. maja 1849 odstępuje.“ Bliższe uzasadnienie tego ważnego wypadku poda wspomniony dziennik zapewne w najbliższym swym numerze. (Ll.)

(Zakaz wydany wolnej gminie.)

Drezdno, 30. maja. Dowódzca zbrojnej siły zakazał tutejszej wolnej gminie odbywać nabożeństwo publiczne. Zażalenie jej w tej mierze, podane dnia 5. kwietnia do ministerstwa wyznań religijnych, odrzuciło toż ministeryum, już dla niedostatecznej kompetencyi, już dla tego, że ani tutejsza, ani też inne wolne gminy nie mogą być uważane za towarzystwa religijne. Dalsza rezolucya z 20. maja powtarza to zadanie dodając, że takowe jeszcze nie jest zbite.

(Posiedzenie zgromadzenia krajowego.)

Stuttgarda, 25. maja. Na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia krajowego przyjęto 44 głosami przeciw 15, drugi artykuł wniosku większości tyczący się projektu rządowego w następującej osnowie: „Niezapuszczać się w szczegółową obradę nad wniesionym od rządu projektem do ustawy zmieniającej postanowienia o składzie izb obydwóch, lecz poprostu projekt ten jako niezgadzający się w głównych punktach swoich z prawami i dobrem ludu, natychmiast odrzucić.“ (Ll.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 30. maja.)

Met. Austry. 5% — $77^1/_2$; $4^1/_2$% — 67. Akcye bank. 1070. Sard. $31^1/_2$. Hyszp. 3% — $31^1/_{16}$. Polskie 500 — $80^3/_8$; 300 — 127.

Prusy.

(Książę Prus u Imperatora Wszech Rossyi.)

Berlin, 31. maja. Dowiadujemy się tu właśnie o serdecznem przyjęciu księcia pruskiego u J. M. Cesarza Rossyi.

Powrót księcia nastąpi zapewne nieco później niż się spodziewano, bowiem J. M. Cesarz wyraził życzenie przeglądania wraz z nim wojsk w Polsce rozłożonych.

(Narady ministeryalane.)

Berlin, 31. maja. Wczoraj odbyła się rada ministeryalna względem zamierzonego ograniczenia wolności druku. Dzisiaj popołudnin o 1 godzinie odbędzie się w ministeryum państwa powtórna narada. (D. R.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 1. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka $105^5/_8$ L. Oblig. długu państ. $85^3/_4$. Akcye bank. $95^1/_2$ L. Pol. listy zast. $95^{11}/_{12}$. Pols. 500 — $79^1/_4$; 300 — 126. Frydrychsdory $13^1/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12^1/_4$. Austryackie banknoty $84^5/_6$.

Dania.

(Wiadomości z Szlezwig-Holsztynu.)

Korespondencye z księstw Szlezwig-Holsztynu zawarte w dzienniku „Independance Belge“ mówią ciągle o blizkiem rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich; lecz korespondencye z Berlina donoszą, że mimo wszelkiego pozoru niemasz wcale podobieństwa, aby wojna tak rychło wybuchła. Dania, która jak się zdaje niemoże zebrać tyle sił, aby stawić opór księstwom choćby nawet zostawionym o własnej sile, przedłuża ile możności negocyacye. Jeneralne namiestnictwo zbroi się tymczasem bez ustanku, i słychać już o obozie pod Rendsburg, który ma mieścić 50.000 ludzi.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 31. maja. Onegdaj o godzinie ósmej rano Najjaśniejszy Cesarz i Król, W. książę Cesarzewicz Następca Tronu, J. królewicz. Mość książę Fryderyk Następca Tronu Pruskiego, oraz Jego królewicz. Mość książę Karol Fryderyk znajdowali się na mustrze z ogniem, która odbywała się na polach Powązkowskich. — Po ukończeniu musztry Najjaśniejszy Monarcha odbył przegląd podoficerów i żołnierzy nieograniczenie urlopowanych. — O godzinie 7ej wieczorem, J. C. K. Mość, oraz Jego Cesarzewicz. Mość Następca Tronu z dostojnemi gośćmi udali się pociągiem kolei żelaznej do Skierniewic.

Turcya.

(Wiadomości z Konstantynopola.)

Konstantynopol, 22. maja. Wielki wezyr wyzdrowiał już zupełnie i posiada jak dawniej zaufanie swego monarchy. Omer Basza zabrał ze sobą 62 polskich i madjarskich oficerów, którzy osiędą w Monastyr dla nauczenia się tureckiego języka. — W miarę odpowiedniego w nim postępu przydzieleni będą następnie do czynnej służby wojskowej, stosownie do dawniejszej swej rangi. Upewniają także, iż położenie oficerów znajdujących się wraz z Muratem Baszą (Bemem) w Aleppo, jest już stanowczo uporządkowane. Pozostawiono im kilka miesięcy czasu do nauczenia się języka krajowego, poczem przydzielą ich do czynnej armii. Całkowitą ich płacę dają im już i teraz. Bem cierpi na otrzymane rany; żądał on pozwolenia do zwiedzenia kąpiel mineralnych, i otrzymał je. — Hrabia Stürmer opuszcza Konstantynopol dnia 25. b. m. Nie radzi się tu z nim żegnają, a dyplomaci różnych państw ciągle go odwiedzają. O jego następcy nie mamy tu żadnej potąd wiadomości.

Sułtan zamierza zwiedzić temi dniami Smyrnę i wyspę Cypryjską. Parowa flotyla będzie mu asystować. Imiona dygnitarzy, którzy J. M. sułtanowi mają w tej podróży towarzyszyć, nie są jeszcze wiadome. Podróż ta trwać będzie najmniej sześć niedziel.

Wykryte spiski heteryjskie zajmują uwagę nietylko rządu lecz także i poselstw Turcyi przychylnych. Zasługa tego odkrycia przynależy Sir Stratfort Canningowi. — Upewniają, iż przejęto kilka sprawozdań członków stanu lekarskiego dowodzących o rzeczywistem już dopuszczeniu się karygodnych zdrożności tego towarzystwa przeciw szczególnym muzułmanom. Towarzystwo to miało obrać sobie zbrodniczą teoryę zagłady wyznawców islamizmu. Trudno jednak uwierzyć — mianowicie w obecnem stuleciu, iżby podobne okrucieństwa mogły się wydarzyć, zwłaszcza że nawet i patryotyzm nie zdołałby w niczem usprawiedliwić takiego barbarzyństwa. W obronie ludzkości wypadałoby raczej przyjąć, iż wieści te niepodobne do prawdy rozszerzone są w złej wierze przez mizantropów i nieprzyjaciół Greków, a mianowicie przez ludzi pochopnych do potępienia bezwzględnego, i bez żadnego wprzód przekonania się o rzeczy. — Mimo to znajduje się dosyć jeszcze ludzi rozsądnych, którzy o podobnych okropnościach słusznie powątpiewają.

Niezadługo rozpoczną się negocyacye poselstwa francuskiego z portą względem naruszenia przywilejów katolików w Jerozolimie. — J. S. papież wywołał sprawę tę wydaniem okólnika do wszystkich mocarstw katolickich. Francya jako tutorka katolików w oryencie nieprzestaje bronić ich praw. Zdaje się, że Grekom powiodło się przez stopniowe i ciągłe nadużycia opanować dla siebie większą część św. grobu. Uciskają oni teraz katolików nad miarę. — Rosya sprzeciwiać się będzie w tym względzie usiłowaniom Francyi, i mimo oświadczenia ze strony pana Titoff, iż sprawę tę w drodze przyjaznych not dyplomatycznych do swego francuskiego kolegi będzie się starał załatwić, jednak przyjść może do znacznych nieporozumień. Spór ten zresztą przyniesie z sobą tę korzyść, iż stanowisko Francyi w obec Rosyi w sprawach oryentu będzie już raz ściśle oznaczone. Poseł francuski uprzedził wszystkich szefów poselstw zagranicznych, a szczere i otwarte to jego postępowanie ułatwi mu znacznie dalsze jego kroki.

W ministerstwie wojny pracują ciągle nad organizacyą rezerw; według zdania ludzi z rzeczą dobrze obeznanych, będzie mógł seraskier Achmet według przyjętego już od W. porty systemu wystawić w razie potrzeby 200.000 wojska regularnego, nie licząc w to garnizonów po twierdzach, milicyi i korpusu żandarmów. — Komisya zajmująca się uregulowaniem finansów ukończyła już swe prace, i spodziewa się zebrać dostateczne fundusze na pokrycie bieżących wydatków i otworzenie zasobów rezerwowych niepotrzebując wcale zaciągać zagranicznej pożyczki. (Wand.)

Egypt.

(Uroczysta audyencya c. k. austryackiego konzula u Jego Wysokości Abbas-Baszy.)

Aleksandrya, 4. maja. 20go zeszłego miesiąca odbyła się uroczysta audyencya wstępna nowo-mianowanego austryackiego konzula jeneralnego w Aleksandryi, pana G. W. Huber, u Jego Wysokości Abbas Baszy, jeneralnego gubernatora Egyptu. Wicekról wysłał pięć czterokonnych powozów skarbowych pod przewodnictwem swego koniuszego i pod zasłoną licznych rządowych kawasów i janczarów, dla przewiezienia jeneralnego konzula wraz z świtą jego do swojej rezydencyi. Wielu austryackich obywateli towarzyszyło w powozach swoich pochodowi temu, który przez zaludnione ulice Kahiry ku zbudowanej przez Mehmeda Ali u podnóża góry Mokattam wicekrólewskiej rezydencyi zwolna się posuwał. Przyjęcie naszego konzula jeneralnego ze strony Abbas Baszy było wedle doniesień świadków naocznych równie uprzejme jak zaszczytne, i dozwala nam przeto mieć nadzieję, że stosunki handlowe pomiędzy Austryą i Egyptem bardzo korzystnie się ułożą. Po skończonej audyencyi dano salwę 21 wystrzałami z dział i wręczono austryackiemu konzulowi jeneralnemu podarunki wice-króla mianowicie przepyszną szablę i konia arabskiego z bardzo kosztownem siodłem. (Aust.)

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. czerwca. Hrabina Mniszek Eleonora, z Bakączyc. — Hr. Badeni Alexander, z Boroniczy. — PP. Festenburg August, c. k. radzca gub., z Krakowa. — Niezabitowski Sylwery, z Nahorzec.—Zabielski Teodor, z Dorochow. — Schwaykart Karol, z Rykowa. — Komar Witt, z Bochni. — Domaradzki Ludwik, z Kłodzienka. — Czajkowski Mikołaj, z Dusanowa. — Zwolski Julian, z Bryńca. — Gniewosz Józef, z Przemyśla. — Batowski Jan, z Kulikowa. — Sadowski Ignacy, z Jaryczowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. czerwca. Hr. Tyszkiewicz Jérzy, do Rzeszowa. — P. Brześciański Ignacy, do Czyżek.

Kurs lwowski.

Dnia 6. czerwca.

W monecie konwencyjnéj.	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	35	5	38
Dukat cesarski	5	36	5	39
Półimperyał zł. rosyjski	9	33	9	36
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	40	1	41
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	50	100	—
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt. . . .	99	54	100	6

(Kurs wekslowy wiedeński z 1. czerwca.)

Amsterdam 165 l. 2. m. Augsburg $118^1/_2$ p. uso. Frankfurt $118^1/_2$ l. 2. m. Genua $138^1/_2$ l. 2. m. Hamburg 175 p. 2. m. Liworno $118^1/_2$ l. 2. m. Londyn 11.56 p. 3. m. Medyolan —. Paryż 140 l. 2. m. Agio duk. ces. $25^3/_8$. Napoleondor. 9.35. Szufryn. 16. Agio śrebra $17^1/_2$.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. czerwca:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	28 2 10	+12°	+20,6°	południowy	jasno
2 god. zr.	28 1 11	+20°	+11°	połud. wschodni	„
10 g. w.	28 1 11	+13°		cicho	„

TEATR.

Dziś: opera niemiecka: „**Ernani.**“
Jutro: komedya polska: „**Stacya pocztowa w Hulczy**“ i koncert PP. Szpakowskich.

Najnowsza wiadomość.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 31. maja. Dziś skończono obrady nad ustawą wyborczą. Cała ustawa przyjęta 433 głosami przeciw 241; około 30 od góry odmówiło głosu. — Dziś „National“ skazany na rok jeden więzienia, a „Siecle“ zagrabiony. — Abdel Kader zachorował niebezpiecznie. — Baraguay d'Hilliers jak słychać ma objąć miejsce jenerała Changarnier.

Jakie czynności i obowiązki Wydziału.

(Dokończenie.)

Do przetrząsania rachunków i rozpoznania słuszności zapowiedzianych na rok następny obrotów może Wydział mianować cenzorów i wyznaczać komisyę, która mu z czynności swojej zdawać winna sprawę. Wtedy na zasadzie rozpoznanych rachunków i inwentarzów ustala Wydział obroty pieniężne na rok administracyjny następujący, według zestawienia dochodów i wydatków, jakie mu przełożony gminy przedstawił.

Jeżeliby się pokazało, że dochody nie pokrywają wydatków, w takim razie obowiązanym jest Wydział albo utworzyć źródło nowych przychodów, albo ubytek rozłożyć na członków gminy w miarę podatku przez nich opłacanego. Ale rozłożyć niedobór wolno mu w tym tylko razie, jeźli danina nie będzie przechodzić dziesiąty procent podatku stałego; albo pietnasty niestałego, jaki gmina rocznie opłaca; inaczej rozkład zawisł od zezwolenia zastępstwa obwodowego. A zaś, jeźliby nakład dochodził 15% podatku stałego, albo 20% niestałego, wtedy zawisł za uchwałą wszystkich członków gminy uprzednią, jedynie od wyraźnej ustawy samego sejmu krajowego.

Wydział oznacza ilość i płacę sług i urzędników gminy; mianuje organa administracyi przy wszystkich instytutach gminy, chyba, że zakład który będzie z prawa lub umowy przynależał jakiej trzeciej osobie; mianuje zresztą całą służbę gminną, wyznacza im pobory, i postanawia jakie mają być udzielane wynagrodzenia lub koszta podróży tak dla starszeństwa jako też dla innych do posług w gminie wezwanych osób. Przytem albo wyznacza osobnego kasyera, albo porucza zarząd kasy któremu z członków gminy a biegłemu w rachunkach; lecz w tym razie jednemu z Wydziału powierza klucz drugi. Z obowiązku jednak sam zawsze Wydział czuwa nad kasą, zatem winien jest kilkakrotnie do roku przez komisarzy swoich przetrząsać i szkontrować kasę gminy w sposób jak zwyczaj niesie.

Niemniej przysłuża Wydziałowi prawo prowadzenia nadzoru nad całą administracyą instytutów, jako też wyznaczania komisyi rozpoznawczej, jaki był cały tryb postępowania Starszeństwa gminy. Ale przytem obowiązanym jest wyznaczać sumy pieniężne potrzebne na zakłady służące do utrzymania pokoju publicznego i bezpieczeństwa, nawet odpowiedzialnym w obec prawa zostaje za opieszałość lub zaniedbanie w tej mierze. Do tego winien jeszcze Wydział wyznaczać pewne sumy z kasy gminnej na pokrycie wydatków przy zakładach dobroczynności, jeżeli fundusze zwyczajne byłyby niedostateczne, albo gdyby wcale na nich zbywało. Ale wyznaczając sumy jakiekolwiek pozostaje mu w wszelkim względzie prawo stanowcze, w jaki sposób najlepiej mają być użyte, a oraz i władza prowadzenia głównego nadzoru nad wszelkiem przedsiębierstwem, jak n. p. budowaniem dróg, korczowaniem lasów, upładnianiem pól i roli itp. A w tej mierze mocen jest postanawiać komisye, któreby mu były w stanie udzielać wniosków i rady najlepszej, do czego upoważnionym jest wzywać polubownie ludzi biegłych w tych rzeczach, o które sprawa się toczy. Nawet jeźli sądowy tok spraw patrona wymaga, mocen jest go mianować; i gdyby w ciągu trzylecia swego, miejsce Burmistrza albo Radzcy gminy zawakowało, przystępuje w ciągu czterech tygodni do nowego wyboru.

W ręku zatem Wydziału polegają swobody i prawa Gminy; więc też gmina sobie sama uchybi, jeźli do wyboru Wydziałowych bezwzględnie przystąpi.

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.